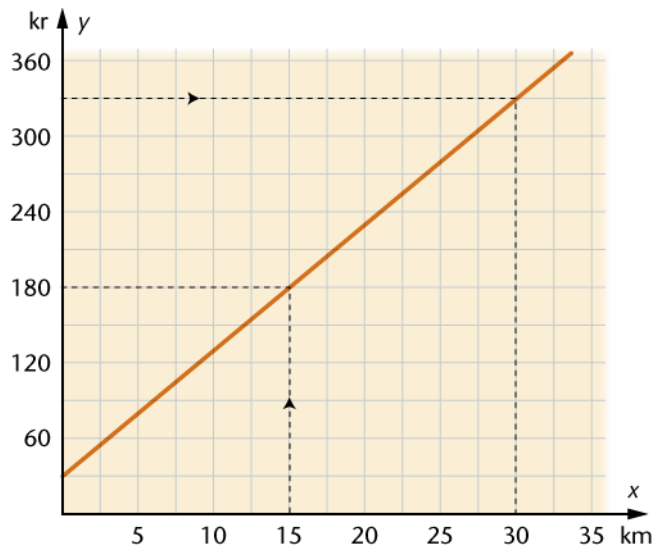

Dárkkistanhárjehusaid vástádusat

3 Hámut ja ovttadagat

Hárjehus 1

a)

- 1) Mii dulkot gráfa ja gávdnat ahte Grete ferte máksit 180 ru mátkkoštit 15 km tákssiin.
- 2) Go Grete máksá 330 ru, de lea son mátkkoštan 30 km tákssiin.
- 3) Go Grete čohkkeda táksii, de lea son mátkkoštan 0 km.

Gráfas oaidnit ahte máksá 30 ru.

á) 1) $G = 30 + 10x = 30 + 10 \cdot 15 = 180$

Grete ferte máksit 180 ru go mátkkošta 15 km tákssiin.

2) Mii bidjat $G = 330$, ja čoavdit ovttamađodaga

$$30 + 10x = 330$$

$$10x = 330 - 30$$

$$10x = 300$$

$$x = \frac{300}{10} = 30$$

Go Grete máksá 330 ru, de lea son mátkkoštan 30 km tákssiin.

3) $G = 30 + 10x = 30 + 10 \cdot 0 = 30$

Taksamehteris čuožžu 30 ru go Grete čohkkeda biilii.

b) 1) Mii čoavdit hámu G :i x ' vuodul.

$$G = 30 + 10x$$

$$G - 30 = 10x$$

$$10x = G - 30$$

$$x = \frac{G - 30}{10}$$

- 2) Mii bidjat hápmui $G = 270$.

$$\frac{270 - 30}{10} = \frac{240}{10} = 24$$

Grete lea vuodján 24 km go golut šaddet 270 ru.

Hárjehus 2

a) $6x - 4 = 5 - 3x$

$$6x + 3x = 5 + 4$$

$$9x = 9$$

$$\underline{x = 1}$$

- á) 1) Danin go Trond lea várren 16 500 ru vuodjinkortii, de fertet čoavdit ovttaðodaga

$$H = 16\,500$$

Danin go $H = 450x + 7500$, de oažžut

$$450x + 7500 = 16\,500$$

$$450x = 16\,500 - 7500$$

$$450x = 9000$$

$$x = \frac{9000}{450} = 20$$

Trondas sáhttet leat eanemustá 20 vuodjindiimmu.

- 2) x vuodjindiimmuid golut V Á' johtolatskuvllas leat

$$V = 480x + 6840$$

Jus dán guovtti skuvlla haddi galgá leat seammalágan, de ferte

$$V = G$$

Mii čoavdit ovttaðodaga

$$480x + 6840 = 450x + 7500$$

$$480x - 450x = 7500 - 6840$$

$$30x = 6600$$

$$x = \frac{6600}{30} = 22$$

Vuodjinkoartagolut dán guovtti skuvllas šaddet seamma stuorrát jus váldá 22 vuodjindiimmu.

Hárjehus 3

- a) Mii viiddidit tabealla ja rehkenastit y ja x gori.

x (mássa kg:n)	0,10	0,25	0,30	0,50
y (haddi ruvdnun)	14,90	37,25	44,70	74,50
$\frac{y}{x}$ (ru/kg)	149	149	149	149

Buot gorit leat seamma stuorrát. Dalle leat mássa x ja haddi y gorrálas sturrodagat.

á) Gorrálasvuoda rievdameahuttun lea 149.

Dat muitala dás ahte njálgát mákset 149 ruvnnu kilos.

- b)** Haddi y vuolgá das galle kilo njálgáid, x , mii oastit go kilohaddi lea 149 ru. Mii leat čájehan a-hárjehusas ahte $\frac{y}{x} = 149$, mii addá hámu

$$\underline{\underline{y = 149 \cdot x}}$$

Hárjehus 4

- a)** Oppalaš golut leat $280 \text{ ru} + 200 \text{ ru} = 480 \text{ ru}$, ja daid galgá juohkit 10 olbmui.

x (galle olbmo)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
y (juohke olbmo golut)	480	240	160	120	96	80	68,57	60	53,33	48
$x \cdot y$	480	480	480	480	480	480	480	480	480	480

- á)** Mii viiddidit tabealla ja rehkenastit $x \cdot y$ nugo bajábealde čájehuvvon. x ja y leat jorgut gorrálas sturrodagat das go $x \cdot y = 480$ juohke kolonnas.

- b)** Gorrálasvuoda rievdameahuttun lea 480.
Dat addá midjiide oppalaš goluid.